// రాత్రీ సూక్తం //

ఋగ్వేదసంహితా: మండలం – ౧౦, అష్టకం – ౮, సూక్తం – ౧౨౭

ఓం రాత్రీ వ్యఖ్యదాయతీ పురుత్రా దేవ్య(అ)౧క్షభి: । విశ్వా అధి శ్రియోధిత ॥ ౧ ॥ ఓర్వప్రా అమర్త్యా నివతో దేవ్యు(ఉ)౧ద్వత: । జ్యోతిషా బాధతే తమ: ॥ ౨ ॥ నిరుస్వసారమస్కృతోషసం దేవ్యాయతీ । అపేదు హాసతే తమ: ॥ ౩ ॥ సా నో అద్య యస్యా వయం ని తే యామన్నవిక్ష్మహి । వృక్షేన వసతిం వయ: ॥ ౪ ॥ ని గ్రామాసో అవిక్షత ని పద్వంతో ని పక్షిణ: । ని శ్యేనాసశ్చిదర్థిన: ॥ ౫ ॥ యావయా వృక్య(అం)౧ వృకం యవయస్తేన–మూర్మ్యే । అథా న: సుతరా భవ ॥ ౬ ॥ ఉపమా పేపిశత్తమ: కృష్ణం వ్యక్తమస్థిత । ఉష ఋణేవ యాతయ ॥ ౭ ॥ ఉప తే గా ఇవాకరం వృణీష్వ దుహిత–ర్దివ: । రాత్రిస్తోమం న జిగ్యుషే ॥ ౮ ॥

ఆ రాత్రి పార్థివం రజ: పితర: ప్రాయు ధామభి: । దివ: సదాంసి బృహతీ వి తిష్ఠ స ఆత్వేషం వర్తతే తమ: ॥ ౧ ॥ యే తే రాత్రి నృచక్షసో యుక్తాసో నవతిర్నవ । అశీతి: సంత్వష్టా ఉతో తే సప్త సప్తతీ: ॥ ౨ ॥ రాత్రీం ప్రపద్యే జననీం సర్వభూతనివేశనీం । భద్రాం భగవతీం కృష్ణాం విశ్వస్య జగతో నిశాం ॥ ౩ ॥ సంవేశినీం సంయమినీం గ్రహనక్షత్రమాలినీం । ప్రపన్నోऽహం శివాం రాత్రీం భద్రే పారమశీమహి [భద్రే పారమశీమహ్యోం నమ:] ॥ ౪ ॥ స్తోష్యామి ప్రయతో దేవీం శరణ్యాం బహ్వృచప్రియాం । సహస్రసంమితాం దుర్గాం జాతవేదసే సునవామ సోమం ॥ ౫ ॥

శాంత్యర్థం తద్ ద్విజాతీనమృషిభి: సోమపాశ్రితా: । ఋగ్వేదే త్వం సముత్పన్నాऽరాత్రీయతో ని దహాతి వేద: ॥ ౬ ॥ యే త్వాం దేవి ప్ర పద్యన్తి బ్రాహ్మణాం

హవ్యవాహనీం । అవిద్యా బహువిద్యా వా సన: పర్షదతి దుర్గాణి విశ్వా ॥ ౭ ॥ యే అగ్నివర్ణాం శుభాం సౌమ్యాం కీర్తయిష్యంతి యే ద్విజా: । తాంస్తారయతి దుర్గాణి నావేవ సింధుం దురితాత్యగ్ని: ॥ ౮ ॥ దుర్గేషు విషమే ఘోరే సంగ్రామే రిపుసంకటే । అగ్నిచోరనిపాతేషు దుష్టగ్రహనివారిణి ॥ ౯ ॥ దుర్గేషు విషమేషు త్వం సంగ్రామేషు వనేషు చ । మోహయిత్వా ప్రపద్యంతే తేషాం మే అభయం కురు ॥ ౧౦ ॥

కేశినీం సర్వభూతానాం పంచమీతి చ నామ చ । సా మాం సమా నిశా దేవీ సర్వత: పరి రక్షతు సర్వత: పరి రక్షత్వోన్నమ: ॥ ౧౧ ॥ తామగ్నివర్ణాం తపసా జ్వలంతీం వైరోచనీం కర్మఫలేషు జుష్టాం । దుర్గాం దేవీం శరణమహం ప్రపద్యే సుతరసి తరసే నమ: సుతరసి తరసే నమ: ॥ ౧౨ ॥ దుర్గా దుర్గేషు స్థానేషు శం నో దేవీరభిష్టయే । య ఇమం దుర్గాస్తవం పుణ్యం రాత్రౌరాత్రౌ సదా పఠేత్ ॥ ౧౩ ॥ రాత్రి: కుశికసోభరో రాత్రిర్వా భారద్వాజీ రాత్రిస్తవోగాయత్రీ । రాత్రీసూక్తం జపేన్నిత్యం తత్కాలముపపద్యతే ॥ ౧౪ ॥ ఉలూకయాతుం శుశులూకయాతుం జహి శ్వయాతుముత కోకయాతుమ్ । సుపర్ణయాతుముత గృధ్రయాతుం దృషదేవ ప్రమృణ రక్ష ఇంద్ర ॥ ౧౫ ॥

పిశంగభృష్టిమంభృణం పిశాచిమింద్ర సం మృణ । సర్వం రక్షో నిబర్హయ । హిమస్య త్వా జరాయుణా శాలే పరి వ్యయామసి । [ఉత హ్రాదో హి నో ధియోఽగ్నిర్దదాతు భేషజం] ॥ ౧౭ ॥ శీతహ్రాదో హి నో ధియోఽగ్నిర్దదాతు భేషజం । అంతికామగ్నిమజనయ దూర్వాద: శశహోగమత్ ॥ ౧౮ ॥ అజాతపుత్రపక్షాయా హృదయం మమ దూయతే । విపులం వనం బహ్వాకాశం చర జాతవేద: కామాయ ॥ ౧౯ ॥ మాం చ రక్ష పుత్రాంశ్చ శరణమభూత్ తవ । పింగాక్ష లోహితగ్రీవ కృష్ణవర్ణ నమోఽస్తు తే ॥ ౨౦ ॥

అస్మాన్నిబర్హ్వరస్యేనాం సాగరస్యోర్మ్రయో యథా । ఇంద్ర: క్షత్రం దదాతు వరుణమభి షించతు ॥ ౨౧ ॥ శత్రవో నిధనం యాంతు జయ త్వం బ్రహ్మతేజసా ॥ ౨౨ ॥ కపిలజటీం సర్వభక్షం చాగ్నిం ప్రత్యక్ష దైవతం ॥ ౨౩ ॥ వరుణం చ వశామ్యగ్రే మమ పుత్రాంశ్చ రక్షతు [మమ పుత్రాంశ్చ రక్షత్వోన్నమ:] ॥ ౨౪ ॥ సాగ్రం వర్షశతం జీవ పిబ ఖాద చ మోద చ ॥ ౨౫ ॥

దు:ఖితాంశ్చ ద్విజాంశ్చైవ ప్రజాం చ పశు పాలయ ॥ ౨౬ ॥ యావదాదిత్యస్తపతి యావద్భ్రాజతి చంద్రమా: । యావద్వాయు: ప్లవాయతి తావజ్జీవ జయా జయ ॥ ౨౭ ॥ యేన కేన ప్రకారేణ కో హి నామ ను జీవతి । పరేషాముపకారార్థం యజ్జీవతి స జీవతి । ఏతాం వైశ్వానరీం సర్వదేవాన్నమోఽస్తు తే ॥ ౨౮ ॥ న చోరభయం న చ సర్పభయం న చ వ్యాఘ్రభయం న చ మృత్యుభయం । యస్యాపమృత్యుర్న చ మృత్యు: సర్వం లభతే సర్వం జయతే ॥ ౨౯ ॥ (ఇతి పరిశిష్టం)

ఓం శాంతి: శాంతి: శాంతి: ॥

వేదాంతసంగ్రహం